

Asianumero: TK/196/00.00.00/2021

Asia: Tilastokeskuksen tietosuojapolitiikka vuosille 2021-2024 (TK-00-1788-19)

Asiakirjatyyppe: Ohje (kaikki toiminto- ja tehtäväalueet)

Pvm: 22.1.2021

Julkisuus: Julkinen

Tilastokeskuksen tietosuojapolitiikka vuosille 2021-2024

Tilastokeskuksen tehtävä

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja ja selvityksiä. Tätä tarkoitusta varten se kerää ja ylläpitää yhteiskuntaa kuvaavia tietoaineistoja.

Tilastokeskus tukee demokraattista ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa sekä tutkimusta tuottamalla yhteiskuntaoloja kuvaavia luotettavia tilastoja, selvityksiä ja aineistoja. Tilastokeskus kehittää valtion tilastointia yhteistyössä muiden valtion viranomaisten kanssa.

Tietosuoja-asetuksen vaatimusten toteuttaminen

Tilastokeskus huomioi kaikessa toiminnassaan oletusarvoisen ja sisäänrakennetun tietosuojan vaatimuksen. Tietosuojanäkökulma otetaan huomioon kaikissa rekistereissä, palveluissa, järjestelmissä ja toiminnoissa.

Osoitusvelvollisuuden periaatteen mukaisesti Tilastokeskus pyrkii aktiivisesti osoittamaan, että tietosuoja on huomioitu kaikessa Tilastokeskuksen toiminnassa niin organisatorisesti kuin teknisestikin ja että tietosuoja toteutuu käytännössä.

Velvollisuus noudattaa tietosuojapolitiikkaa

Tietosuojapolitiikassa määritellään pääperiaatteet, vastuut ja toimintatavat, joita Tilastokeskus noudattaa varmistaakseen rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä.

Tilastokeskuksen henkilöstön, sidosryhmän edustajan ja Tilastokeskuksen henkilö- ja muita tietoja toimeksiannosta käsittelevän on noudatettava tätä tietosuojapolitiikkaa ja muita Tilastokeskuksen antamia ohjeita/määräyksiä tietosuojasta ja tietoturvasta.

Henkilötietoja käsittelevien tulee noudattaa salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta. Tilastokeskuksen henkilökunta ja muut Tilastokeskuksen tietoja käsittelevät allekirjoittavat salassapitositoumuksen.

Henkilötietojen käsittely Tilastokeskuksessa

Tilastokeskuksen toiminnassa henkilötietoja käsitellään useassa eri yhteydessä. Henkilötietoja käsitellään mm.

- tilastotuotannossa
- tutkijapalvelussa
- asiakas- ja sidosryhmäasioiden hoitamisessa
- asiakasrahoitteisissa tiedonkeruu- ja muissa toimeksiannoissa
- väärinkäytösten selvittämiseksi ja tietoturvan takaamiseksi sekä
- palvelussuhdeasioiden hoitamisessa.

Muiden kuin henkilötietojen käsittely

Tilastolain mukaan myös muut kuin henkilötiedot ovat Tilastokeskuksen hallussa salassa pidettäviä. Tilastotarkoituksia varten kerättyjä tietoja yhdistettäessä, säilytettäessä, hävitettäessä ja muutoin käsiteltäessä varmistetaan, ettei tiedonantajan liikesalaisuus vaarannu.

Henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat periaatteet

Kaikessa henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava seuraavia periaatteita:

1. Henkilötiedon käsittelylle on oltava tietosuoja-asetuksen mukainen käsittelyperuste (lainmukaisuus)
2. Henkilötietojen käsittelystä kerrotaan rekisteröidylle Tilastokeskuksen kotisivulla ja suorassa tiedonkeruussa tietosuojailmoituksella tai muulla vastaavalla dokumentilla
3. Henkilötietoja käsitellään vain ennalta määritellyn käyttötarkoituksen mukaisesti (käyttötarkoitussidonnaisuus)
4. Rekisteröityjen oikeuksien toteuttaminen toteutetaan viivytyksettä Tilastokeskuksessa annetun ohjeenmukaisesti.
5. Vain käsittelyn tarkoituksen kannalta välttämättömiä henkilötietoja kerätään ja käsitellään (tietojen minimointi)
6. Tietojen oikeellisuudesta ja päivittämisestä huolehditaan (täsmällisyys)
7. Henkilötietojen käsittelytoimet dokumentoidaan
8. Edellytysten täytyessä tehdään tietosuojan vaikutusarviointi.
9. Henkilötietoja säilytetään ainoastaan käyttötarkoituksen edellyttämä aika (säilytyksen rajoittaminen)
10. Henkilötiedot suojataan vahingossa tapahtuvalta tai lainvastaiselta tuhoamiselta, häviämiseltä, muuttamiselta, luvattomalta luovuttamiselta taikka pääsystä tietoihin.

Vastuut ja raportointi

Tilastokeskuksen johto vastaa tietosuojan toteutumisesta Tilastokeskuksessa. Tilastokeskuksen johdon on varmistettava, että Tilastokeskuksessa noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä, tietosuojapolitiikkaa ja muita annettuja tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä ohjeita.

Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan palvelualueen ylijohtaja vastaa oman palvelualueensa tietosuojasta ja tietoturvasta Tilastokeskuksen yhteisten linjausten mukaisesti. Esimiesten on huolehdittava siitä, että jokainen työntekijä on perehtynyt tietoturvasta ja tietosuojasta annettuihin ohjeisiin ja tietää, mitä henkilötietoja hän saa käsitellä.

Henkilöstö vastaa omalta osaltaan ohjeiden noudattamisesta. Jokaisen vastuulla on lisäksi tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvien poikkeamien, uhkien ja riskien ilmoittaminen välittömästi tietoturvapäällikölle, tietosuojavastaavalle ja johtajalle/esimiehelleen. Jokaisella on vastuu omaan tehtäväänsä liittyvän tietosuojan toteuttamisesta sekä tiedon ja tietojärjestelmien asianmukaisesta käytöstä.

Rekisterinpitäjällä on vastuu henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta. Rekisterinpitäjänä Tilastokeskus määrittää, mihin tarkoituksiin ja millä keinoin henkilötietoja käsitellään. Palvelualueiden ylijohtajien on huolehdittava siitä, että jokaisella henkilörekisterillä on vastuuhenkilö, joka vastaa henkilötietojen

käsittelyn suunnittelusta ja dokumentoinnista tietosuojaperiaatteiden mukaisesti ja huolehtii siitä, että tietosuojaselosteet on laadittu ja ovat ajantasaisia.

Hankintojen suunnittelussa, kilpailutuksessa ja sopimuksissa on huomioitava tietosuoja- ja tietoturva-vaatimukset.

Tietosuojavastaava antaa neuvoa ja ohjausta tietosuojan toteuttamisesta. Tietosuovastaava seuraa tietojenkäsittelyyn liittyviä toimintatapoja ja huolehtii, että ne vastaavat lainsäädännön vaatimuksia. Tietosuojavastaava toimii yhteyshenkilönä valvontaviranomaiseen ja rekisteröityihin.

Tietosuojavastaava raportoi henkilötietojen käsittelystä Mahdollistajapalveluiden ylijohtajalle.

Tietosuojavastaavan tukena toimii tietosuojaverkosto.

Henkilöstön kouluttaminen

Tilastokeskuksen henkilöstöllä on velvollisuus osallistua henkilötietojen ja muun salassa pidettävän aineiston käsittelyä koskevaan koulutukseen. Tietosuoja-asiat kuuluvat kaikkien uusien työntekijöiden perehdytykseen. Koko henkilöstön tietosuojaosaamista pidetään yllä vuosittain järjestettävällä koulutuksella. Esimiehen on huolehdittava siitä, että työntekijät osallistuvat koulutukseen.

Tietojen säilyttäminen

Tilastokeskus säilyttää henkilötietoja/tietoja arkistonmuodostussuunnitelman (AMS) ja vahvistettujen säilytysaikapäättösten mukaisesti. Aineistojen säilytysajoista kerrotaan tiedonantajille tiedonkeruun yhteydessä.

Tiedot hävitetään säilytysajan päätyttyä aineistojen hävittämisestä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Henkilötietojen käsittelyn ulkoistaminen

Henkilötietojen käsittelijän kanssa on tehtävä kirjallinen sopimus, kun Tilastokeskus rekisterinpitäjänä käyttää henkilötietojen käsittelijöitä. Käsittelijöinä voidaan käyttää vain sellaisia tahoja, jotka täyttävät asetuksen mukaiset riittävät tekniset ja organisatoriset vaatimukset.

Tietojen luovuttaminen

Tilastokeskus luovuttaa henkilö- ja muita tietoja vain laissa säädetyissä tapauksissa. Henkilötietoja ei voida luovuttaa henkilörekisteristä ilman, että luovutuksensaajalla on oikeus käsitellä henkilötietoja. Tietojen luovuttamisesta on Tilastokeskuksessa annettu erilliset ohjeet.

Tilastokeskus ei siirrä henkilötietoja EU/ETA -alueen ulkopuolelle ilman tietosuoja-asetuksen mukaisia suoja-toimia. Suoja-toimet tulee suunnitella ja dokumentoida ennen siirtoa.

Tämä politiikka on voimassa 1.2.2021 lukien.

Pasi Henriksson
Ylijohtaja, pääjohtajan sijaisena

Johanna Rantanen
Kehittämispäällikkö